

Yayın Adı : Dünya
Referans No : 82622548
Dağıtım alanı : Ulusal
Yayın Periyot :
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 19.11.2018
Sayfa : 12
Tiraj : 58154
Reklam E.(\$) : 2450,000000

AJANS PRESS

Geri dönüşüm yapmamanın bedeli 2.25 milyar lira

YAKIN PLAN

DİDEM ERYAR ÖNLÜ

didem.eryar@dunya.com

TSKB'nin "Atıkta Değer Var" Raporu'na göre, Türkiye'de yerleşim birimlerinde bir yılda geri dönüştürülmeyen atık tutarı 1.5 milyar TL'nin üzerinde. Geri dönüşüm sektörünün Türkiye'nin ihtiyaçlarını karşılayacak ekonomik ve organizasyonel yapıya sahip olmamasının yıllık maliyeti toplamda 2,25 milyar TL'ye ulaşıyor.

Makro ekonomi, kalkınma iktisadi ve sektör analizlerine yönelik araştırmalarını "TSKB Bakış" isimli rapor serisiyle paydaşlarına ulaştıran TSKB Ekonomik Araştırmalar, yeni çalışmasında milyarlarca liraya ulaşan atık ekonomisine odaklanıyor. Yeni raporun adı; "Atıkta Değer Var".

TSKB Ekonomik Araştırmalar'dan Dilara Ay Erişen tarafından hazırlanan raporda, Türkiye'de sadece yerleşim birimlerinde bir yılda geri dönüştürülmeyen atık tutarının 1.5 milyar TL'nin üzerinde olduğu belirtiliyor.

Rapor, geri dönüşümün çevresel ve sosyal kazanımlarının yanı sıra ekonomik boyutlarının da her geçen gün önem kazandığına dikkat çekiyor; bu süreçte politika yapımcılardan, ulusal ve uluslararası kuruluşlara, özel sektörden ve bireylere kadar herkese önemli görevler düştüğünü ortaya koyuyor.

Raporda yer alan bilgilere bakalım:

Bugün, dünya nüfusunun yüzde 16'sını oluşturan gelişmiş ülkeler, toplam çöp miktarının yüzde 34'ünü üretiyor. Dünya Bankası tahminlerine göre, yüzyılın ortası itibarıyla Avrupa ve Kuzey Amerikalılar bugüne oranla yüzde 25 daha fazla atık üretecekler. Aynı zaman diliminde Doğu Asya'daki atık üretiminde yüzde 50, Güney Asya'da yüzde 100, Sahralı Afrika'da ise yüzde 200 artış öngörülüyor. Raporda, yüzyılın ortalarında yıllık toplam küresel atığın 3,4 milyar tona yaklaşmasının beklendiği ifade ediliyor.

Günümüz Türkiye'sinde ise endüstriyel atıklar hariç sadece yerleşim birimlerinde yılda yaklaşık 6 milyon ton geri dönüştürülebilir atık oluşuyor. Bunun yaklaşık 5 milyon tonu geri dönüştürülerek çöp sahalarına gömülüyor. Bu miktarın ekonomik değeri ise 1,5 milyar lira

nın üzerinde.

Türkiye geri dönüşümde yolun başında

2015 itibarıyla dünya genelinde yaklaşık 6,3 milyar ton plastik atığın yalnızca yüzde 9'u geri dönüştürülmüş. Yüzde 12'si yakılarak, yüzde 79'u ise çöp depolama sahalarında veya doğada biriktirilerek bertaraf edilmiş.

TÜDAM'ın Ağustos 2016'da yayınladığı, "Geri Dönüşüm Sektörü Teşvik Raporu" Türkiye'de yalnızca yerleşim birimlerinde yılda yaklaşık 6 milyon ton geri dönüştürülebilir atık oluştuğunu ortaya koyuyor. Bunun 5 milyon tonu, çöp sahalarına gömülüyor.

Türkiye'de geri dönüştürülebilir atıkların toplanması ve gömülmesi için kamu kaynaklarından ek olarak yılda 750 milyon lira aktarılıyor.

Yani toplamda, geri dönüşüm sektörünün Türkiye'nin ihtiyaçlarını karşılayacak ekonomik ve

organizasyonel yapıya sahip olmamasının yıllık maliyeti 2,25 milyar TL olarak hesaplanıyor.

2023 hedefi atıkların yüzde 35'ini geri kazandırmak

Rapor; atığın ekonomik, ekolojik ve sosyal maliyeti düşünüldüğünde, ekonomileri 'döngüsel' hale getirmenin, atık miktarını azaltmanın ve yeniden kullanımını teşvik etmenin önemli bir ihtiyaç olduğunu ortaya koyuyor.

Bu kapsamda, Türkiye'nin 2023 hedefi, atığın yüzde 35'ini geri kazanım, yüzde 65'ini düzenli depolama yönetimiyle bertaraf etmek. TSKB Ekonomik Araştırmalar Yönetici Yardımcısı Dilara Ay Erişen, işlevsel bir atık yönetiminden önce kaynakların etkin kullanımı için malzemelerin ekonomik ve çevresel açıdan sürdürülebilir olacağı bir sistem yaratmanın önemli olduğunu söylüyor.

Erişen, "Mevcut kaynakların kullanımı ve geri kazanımı, atık üretiminin azaltılarak yeniden kullanılabilir çok sayıda maddenin geri dönüşümü, kaynak israfının önlenmesi ve maliyetlerin aşağıya çekilmesi, ülkeleri bir adım öne taşıyacak gibi görünüyor" diye ekliyor.

Atık miktarını nasıl azaltacağız?

Raporda, şirketlerin geri dönüşüm konusunda odaklanabilecekleri konular şöyle sıralanıyor:

- Ambalajların geri dönüşüm ve döngüsellik düşünülerek tasarlanması,
- Ürünlerin de geri dönüşüme uygun şekilde tasarlanması,
- Alımların yerel (mikro) tedarikçilerden yapılması,
- Tedarikçi seçiminde sürdürülebilirliğe dikkat edilmesi,
- Enerji, su kullanımı ve emisyon azaltımına odaklanılması,
- Atık yönetiminin merkezileştirilmesi ve optimizasyonu,
- Çevre dostu bertaraf uygulamalarının desteklenmesi,
- Malzemelerin geri dönüştürülmesi,
- Malzemelerin yeniden kullanılması,
- Tüm iş, üretim ve tüketim süreçlerinin sürdürülebilirlik kapsamında düzenlenmesi